

■ ...Fekete Lajos doktor (1834–1877) írja a *Magyarországi Orvosi Történet* című munkájában, hogy a sebészet területén az 1279-es budai zsinat nagy változást hozott – negatív értelemben. Ugyanis addig hazánkban – a megfelelő tanulmányok után – a szerzetesrendek papjai végezték a sebészeti tevékenységet. Miután a zsinat megtiltotta a papoknak a sebészet gyakorlatát, hosszú időre a tudatlan alsórendű osztály tagjai művelték, és így a sebészetnek „becstelen állapotát” hozták létre, szolgai foglalkozásnak tekintett beavatkozásaikkal.

■ ...Ulpianus, a 228-ban elhalálozott római jogtudós a prostitúció fogalmát a nemi érintkezés következő formáiban jelölte meg: nyilvánosan való (palam), válogatás (passim) és lelki vonzódás nélküli (sine delectu), anyagi ellenszolgáltatás fejében eszközölt (pecunia accepta).

■ ...Petőfi Sándor első versét, *A borozót* Pápán írta 1842 áprilisában, de még Petrovics Sándor aláírással. Nyolcadik verse, a *Hazámban* volt az első, amit Petőfi Sándorként írt alá, Dunavécsein 1842 októberében.

■ ...Budapest egész területe 1899-ben kapott először vezetékes, városi vizet. Addig szűrt Duna-vizet ittak a fővárosban.

■ ...Franciaországban az irodalom prózai műveit jutalmazó Goncourt-díj nagy dicsőséget jelent. A díjat Edmond Goncourt író, kritikus és kiadó alapította, teljes vagyonát a Goncourt Akadémiára hagyva. 1903-óta ítélik oda a díjat, fenntartva kezdetektől kialakult, furcsa hagyományát. A díjat odaítélő bizottság minden hónap első keddjén jön össze a párizsi Drouant étteremben. Érdekes az is, hogy a díj csak jelképes pénzüsszeggel jár, viszont hatalmas hírnevet jelent a jutalmazottnak, akinek művei ezek után általában magas eladást érnek el. Az írók a díjat csak egyetlen alkalommal kaphatják meg. Egyszer azonban mégis kivételt tettek: Romain Gary kétszer is megkapta a díjat, mégpedig 1956-ban és 1975-ben.

■ ...Zágrábban ma is működik az Ady Endre Magyar Kultúrkör. Elődje 1932. június 19-én jött létre, amikor a Tvrtko utcai diákotthonban 64 egyetemi hallgató megalakította a

Zágrábi Magyar Egyetemi Hallgatók Kultúregyesületét.

■ ...Köztudott, hogy Szent-Györgyi Albert balliberális gondolkodása ellenére 1947 telén svájci szabadságáról többé nem tért vissza a kommunizmus útjára lépő Magyarországra. Hírül vette, hogy kutatásainak addigi gáláns mecénását, Ráth Istvánt a belügyi szervek eltüntették. A szerencsétlen megkínzott ember annak köszönhetette szabadon bocsátását (Szent-Györgyi felesége vitte ki autón az országból), hogy a Nobel-díjas tudós a legkeményebb hangnemben táviratozott Rákosinak, de még a szovjet vezetőknek is, a nyugati sajtóval fenyegetőzve követelve az ártatlan ember kiengedését – olvasható az eredeti forrásokra épülő Ralph W. Moss-kötetben. (Sajnos a Wikipédia Zilahy Lajos író letartóztatásával magyarázza, hogy Szent-Györgyi nem tért haza.)

■ ...Dr. Maurice Hilleman (1919–2005) a Merck oltási programjának egyik atyja. Az 1967-ben bevezetett mumpszvaccinát saját lányának torokkultúrájából fejlesztette ki. 1991-ben viszont felhívta rá a figyelmet, hogy amennyiben egy 6 hónapos csecsemő mind megkapja a tervezett oltásokat, akkor a biztonsági határérték 87-szeresének megfelelő higany mennyiség kerül a szervezetébe.

■ ...2008. szeptember 28-án a horvátországi Abbáziában (Opatija) leplezték le Markusovszky Lajos (1815–1893) orvos és akadémikus emléktábláját. Ugyanis az „orvostovábbképzés és a közegészségügy reformátora” az abbáziai Bellevue Szállodában hunyt el. Hálásak is lehetnek neki a tengerpartiak, mert sokat tett Abbázia népszerűsítéséért.

■ ...Az emberi eutanáziát Európa négy országában (Benelux államok és Svájc) engedélyezi a törvény. Azonban úgy tűnik, a többi országban is erősödik a tendencia, hogy engedélyezzék. A felmérésre válaszolók szerint helyes lenne bevezetni, Németországban 87% volt az igenek aránya. Legutóbb Belgiumban két 45 éves férfitestvér választotta orvosi segítséggel a halált, mert születésük óta süketek voltak, és anyagcsere-betegségük miatt megvakulásuk is küszöbön állt. (MN)

DR. GÖMÖR BÉLA

Vigasztalanság

© 2013 • Dr. Nagy Miklós nőgyógyász főorvos, Győr • <http://nagymiklos.hu/blog>